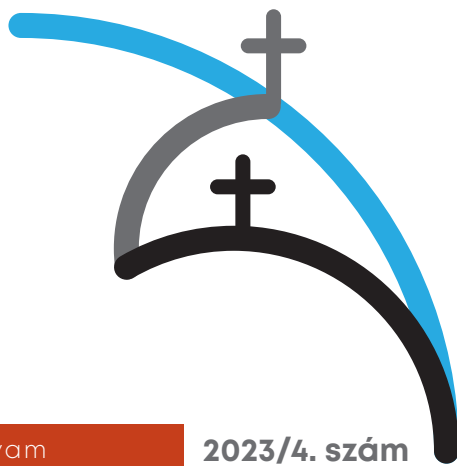

ESZTERGOM – BUDAPEST

Hit • Remény • Szeretet

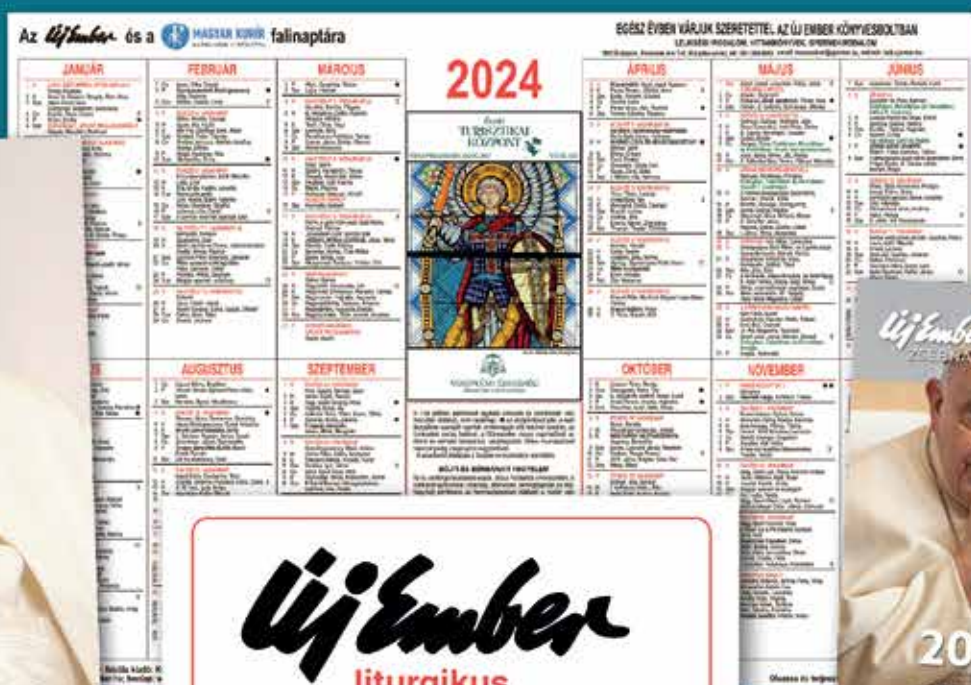

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmege lapja – 21. évfolyam

2023/4. szám

Megjelentek a 2024-es *Új Ember* naptárak!

Új Ember
liturgikus
asztali naptár
2024

790 Ft

Kiadja a Magyar Kurír, 1053 Budapest, Városliget tér 8., tel. 96-411-020 • Feltétlenül kérni kell a Magyar Kurír kiadását. • Összeállítás: Márk István, Szentes Ádám
E-mail: ugy@magyarkurir.hu; ugy@magyarkurir.hu; ugy@magyarkurir.hu

Új Ember Kalendárium 1490 Ft

Új Ember zsebnaptár 890 Ft

Liturgikus asztali naptár 790 Ft

Egylapos falinaptár 60 Ft

A naptárak megvásárolhatók az Új Ember könyvesboltban
(1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8.),
valamint webáruházunkban: bolt.ujember.hu

ISTEN MINDANNYIUNKAT HÍV! DE MIRE IS?

„Éljetek szép életet a pogányok között, hogy lássák jótetteiteket, és látogatása napján majd magasztalják az Istent, épp amiért most gonosztevőnek rágalmaznak benneteket.” (1Pt 2,11)

Melyikünknek ne jutott volna eszébe, hogy jó lenne kimenekülni ebből a világból, akár egy lakatlan szigetre, vagy egy olyan helyre, ahol a körülöttünk megtapasztalt pogányság nem ér el minket. Szeretnénk megélni a vallási életünket, de egyre inkább úgy tűnik, hogy bármilyen életállapotban is vagyunk, ezt egyre nehezebb megtenni. Azok az értékek, erkölcsi mércék amelyek lelkünkben vannak és amelyeket szeretnénk átadni azoknak, akik körülöttünk vannak, mintha megkopnának, kiüresednének.

Két évvel ezelőtt az ifjúsági hittanon megkérdeztem a fiatalokat, hogy milyen témák foglalkoztatják őket a hitükkel kapcsolatban. Sok mindent el tudtam volna képzelni, de ami igazából érdekelte őket, nagyon meglepett. A hitvédelem foglalkoztatta őket: az, hogy ebben a világban hogyan tudják a hitüket megélni és továbbadni. Ebből aztán következett a hivatás témája, hogy mire hívja őket az Isten? Mi az a hivatás, amelyben megélhetik a hitüket és még örömeiket is lelhetik?

Bármennyire is szeretnénk időnként ebből a világból kimenekülni, mindannyian megéljük, hogy itt van a mi helyünk, nem véletlenül élünk és létezőnk itt és most. És bár tudjuk, hogy a körülöttünk lévő pogányságot nem tudjuk megszüntetni, de a saját jelenlétünkkel képesek vagyunk az Istent vinni és Őt jelenvalóvá tenni a környezetünkben. A nagy kérdés persze az, hogy hogyan? Mintha félnénk és szégyellnénk a hitünket, az Isten adta hivatásunkat. Ahhoz, hogy ezt jobban megéljük, szükségese a közösségeink. Minél többen vagyunk, annál jobban átéljük, hogy erő van bennünk. Pl. reverendában amikor a kispapok együtt mennek, ebben sokkal nagyobb erő van, mintha valaki egyedül jár reverendában. Vagy amikor egy plébániai csoport egy vendéglőben közösen mondja az étkezési imát, egészen más, mintha valaki egyedül mondja.

Előttünk a következő tanév minden kihívása és öröme. Fontos lenne megtalálni egymást és felfedezni, hogy milyen sokan is vagyunk, akik hasonló módon gondolkodunk. Az elmúlt egy év tapasztalata volt, hogy szinte bármelyik templomban is miséztem, mindenhol találkoztam olyan fiúkkal, akikben ott lobog a papi hivatás fénye, az érdeklődés és kíváncsiság varázsa. Nagyon sok helyen vannak olyan atyák, akik a maguk egyszerűségében, de hűségesen végzik a munkájukat. Nem sztarok a mai ember fogalma szerint, hanem végzik azt, amire Isten hívta, hívja őket. És ez igenis vonzó tud lenni.

Milyen jó lenne, ha azok, akik most ezt az újságot olvassák, ebben a tanévben vállalnának valamilyen közösségépítő szerepet a plébániájukon. Ne csak passzív olvasói legyenek a Főegyházmegye újságának, hanem a Főegyházmegye tevékeny tagjaivá váljanak. Például egy-egy imacsoport alakításával, akik elhatározzák, hogy papi hivatásokért rendszeresen imádkoznak. Higgyünk az ima erejében, higgyünk Isten teremő szeretetében! Áldott új tanévet mindenkinek!

Balogh Attila
az Esztergomi Szeminárium rektora

ÚJ TANÉV KEZDŐDÖTT – VENI SANCTE

Erdő Péter bíboros, prímás kezdeményezésére immáron ötödik alkalommal került sor a budapesti és az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyéhez tartozó vidéki katolikus iskolák közös Veni Sancte szentmiséjére a Szent István-bazilika előtti téren, szeptember 1-jén. A délutáni ünnepélyes tanévnyitón 35 fővárosi és vidéki egyházi fenntartású (egyházmegyei vagy szerzetesi) iskola tanulója és pedagógusa vett részt. A zenei szolgálatot a Weiner Leó Katolikus Zeneiskola és Zeneművészeti Szakgimnázium kórusa és zenekara nyújtotta Mezei Jánosné Csonka Szabina Babett vezényletével.

Erdő Péter köszöntő szavaiban kifejezte örömét, hogy a pedagógusok, a diákok és a hozzátartozók együtt ünnepezhettek Veni Sancte szentmisét, és hogy megnyithatják az idei tanévet. A szentmisét elsópéntek lévén Jézus Szíve tiszteletére ajánlották fel, és kéri, hogy „Isten áldása legyen ezen az esztendőn, sikerekkel, erővel, jókedvvel és azzal a reménnyel, hogy gazdagodhatunk testi és lelki értelemben is” – hangsúlyozta a főpásztor.

Erdő Péter a szentmise végén átadta az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye újonnan, illetve újra kinevezett intézményvezetőinek megbízólevelét. Az újonnan átvett Grosics Gyula Katolikus Sport Általános Iskola igazgatójává Kis Mihályt, az Albertfalvi Don Bosco Katolikus Általános Iskola és Óvoda igazgatójává Aradi Lászlót egy évre, a Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium és Kollégium igazgatójává Endrédi Józsefnét, a Liliomkert Katolikus Óvoda óvodavezetőjévé Lukács Mária Luminitát, az újonnan összevont Prímási Katolikus Nyelvoktató Német Nemzetiségi Általános Iskola és Óvoda igazgatójává Espasa-Sancho Ramónt, a Szent András Katolikus Általános Iskola és Óvoda igazgatójává Bukovszkiné Csoba Zsuzsannát, a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium igazgatójává Nyáry Zsigmondot, a Szent József Katolikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium igazgatójává pedig Hajna Ákos Gábert nevezte ki öt évre.

(zst)

Fotók: Profúsz Ádám

Fotók: Prófusz Adám

TARTALOM-ORIENTÁLT HITOKTATÁSRA VAN SZÜKSÉG

Erdő Péter bíboros, prímás szeptember 12-én a Boldog Meszlényi Zoltán Plébániatemplomban mutatott be Veni Sancte szentmisét Főegyház-megyénk hitoktatóinak jelenlétében, az ő szolgálatauk gyümölcseiért és a rájuk bízottakért. A liturgián koncelebrált Babos Áron ifjúsági referens és Kelemen László, a főegyházmegye hitoktatói felügyelője, aki összehívta az ünnepségre a hitoktatókat.

Erdő Péter bíboros szerint kritikus és nehéz időket élünk. A katekéták feladata az, hogy megértessék, nekünk keresztényeknek jóval több adatott, mint hogy szemléljük a világot, nézzük az emberek mindennapi dolgait, mire van szükségük, mivel vigasztalhatjuk meg őket, és a saját józan eszünkkel vonjunk le következtetéseket. A Főpásztor arra kérte a hitoktatókat, hogy „figyeljenek hitünk tartalmára és ezt adják át a hallgatónak, a növendékeknek, a diákoknak a saját életkoruknak és helyzetüknek megfelelően. Tartalom-orientált hitoktatásra van szükség. Ugyanakkor az is fontos, hogy a tanítványok érezzék: ez a tanítás a szívükből jön, tanúságot teszünk róla. Az a Jézus Krisztus, akiről beszélünk, szeretetünk középpontjában áll, tudunk hozzá imádkozni. Ha mi magunk tudunk imádkozni, akkor őket is meg tudjuk tanítani. Ez igaz a családban, de igaz akkor is, amikor hittanórán veszünk részt. Adja Isten, hogy ebben a tanévben is sok áldás legyen mindannyiuk munkáján!” (zst)

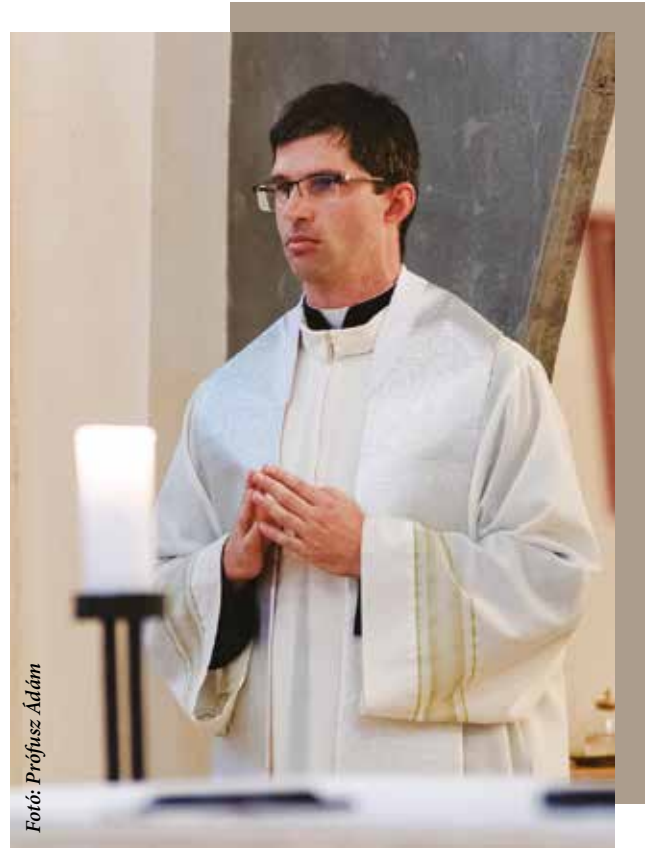

HITOKTATÁS

„**A** katekézis teljes mértékben része annak a tágabb megújulási folyamatnak, amelyet az Egyháznak meg kell valósítania ahhoz, hogy Jézus Krisztus parancsához hűen mindig és mindennütt hirdesse az ő evangéliumát.” – olvashatjuk A Katekézis Direktóriumának első mondatát. Ez a mondat emlékeztet bennünket hitoktatókat arra, hogy amikor hívjuk a Szentlelket szolgálatunkra, kérjük a kegyelmet, hogy mi magunk merjünk megújulni, küldetésünket pedig az Egyház szolgálatába állítva tudjuk végezni. Amikor mi, hitoktatók együtt vagyunk és közösen veszünk részt a szentmisén, akkor átéljük azt, hogy az Egyházon belül mi egy család vagyunk, kikre különösen is számíthatunk.

Szeptemberben, amikor az iskolákban a munka elkezdődik, akkor a csengő hívó hangja eljut a hitoktatókhoz és hallható egyházmegyénk számos plébániáján is.

Közel 400 fő az, aki egyházmegyénkben évről évre a hitoktatás szolgálatába áll. A lelkipásztorok mellett, van, aki főállásúként, van, aki részmunkaidősként, van, aki főállású anyaként, van, aki óraadóként, míg van, aki nyugdíjasként, néhány csoportot segítve van jelen ebben a szolgálatban. Az órarendi ütközések, az intézményenként eltérő csengetési rendek, a nagy

Fotó: Profusz Ádám

létszámú csoportok esetleges bontása, a plébániai termek beosztása megkívánja, hogy figyelve a lehetőségeket, egymásnak segítve vegyünk részt a hitoktatásban. Hálásak vagyunk mindenkinek, aki akár heti 1 óra is a hitoktatás szolgálatába áll. Szeretettel gondolunk a nagymamákra, akik bevállalják az unokákat, hogy gyermekük tudja végezni a szolgálatát, és azon gimnazista fiataloknak, akik főleg a plébániai csoportok segítéséért végeznek szolgálatot.

Mindig örülünk az új hitoktatóknak, akik most kezdik meg szolgálatukat. Őket az első évben a már tapasztaltabb hitoktatók egy csoportja külön is segíti, hogy a kezdeti nehézségeken túljutva lássák meg szolgálatukban a rájuk bízott Örömhír erejét és a gyermekek érdeklődő, vidám tekintetét. Nyugodtan mondhatjuk: a hitoktatás terén is becsöngettek.

Az iskolákban a hitoktatásra való jelentkezés május közepén van, melyet a szülőnek írásban kell jeleznie. Az óvodákban és a plébániákon a csoportok indulása viszont ezekben a napokban zajlik. Főleg a szentségek (elsőáldozás és bérmálás) való felkészítés végett keressük a területileg illetékes plébániákat, hogy mi a módja a csoportokhoz való csatlakozásnak. Várjuk az érdeklődőket szeretettel!

Bízom benne, hogy szolgálatunkat hűen és mindennütt el tudjuk látni!

Kelemen László

Fotó: Profusz Ádám

KELJETEK FÖL!

– IFJÚSÁGI VILÁGTALÁLKOZÓ LISSZABONBAN

létszáma meghaladta az 1400 főt. Ki repülön, ki autóbusszon, ki autóval utazott, sőt, néhányan az egész utat kerékpáron tették meg – a bátor kerékpáros zarándok bencés diákok története bejárta a világhálót is. Lisszabon nincs közel. A Tejo folyó ott ömlik az óceánba, s már nem kell sokat menni dél felé, hogy az ember elérje Európa egyik déli határvonalát is. A messzeség vonzerőt is jelent, a nagyobb kihívás nagyobb nyereséget is ígér.

Magam bizony repülővel mentem, és szállást is elegáns hotelben kaptam. A gép éppen akkor suhant el a város felett, amikor a nyitó szentmise zajlott az egyik nagy parkban, a találkozó fontos helyszínén. Másnap reggel az Arroios negyed Szent György plébániatemplomában kezdődtek a magyar katekézisek és misék. Az első magyarok, akikkel találkoztam, jobbra az őket érő kihívásokról számoltak be: hogyan fér el 500 ember egy iskola tornatermeiben, földön fekvve, kevés zuhanyzóval és mellékhelyiséggel, hogyan zavarnak össze mindent éppen a helyi szervezők, hogyan viseli meg a lelket a váratlanul nagy tö-

„**E**lmennél Lisszabonba, hogy katekézist tarts a magyar fiataloknak?” – kérdezte tőlem május végén az Ifjúsági Bizottság püspök-elnöke, Palánki Ferenc atya. Nem kellett gondolkodnom, mit válaszoljak. Igaz, több mint húsz év telt el azóta, hogy utoljára 2000 nyarán, Rómában, egy szombathelyi egyházmegyei fiatalokból

álló csoporttal részt vettem ilyen ifjúsági találkozón. Vonzott, hogy magyar fiatalokhoz szólhatok, velük lehetek, csatlakozva a pápához és sok-sok más fiatalhoz.

Úgy is lett. Augusztus első hetében Ferenc pápa meghívására jó egymillió fiatal érkezett a világ minden részéről Lisszabonba, Portugália fővárosába. A magyar csapat össz-

meg és így tovább. Elég válasz, hogy „zarándokolni jöttünk”? Az elején nem elég, aztán valahogy mégis az. Idővel mégiscsak beáll a dolgok, helyek, imádságok, tanítás és tanulás ritmusa. A csoportok lassan megtalálták a helyüket, és elkezdődhetett a belső munka.

Az ifjúsági világtalálkozó szellemi-lelki anyagát alaposan előkészítették. Szerdától péntek délelőttig meghatározott tematika szerint, nyelvi csoportokban zajlottak a katekézések. A „mi” templomunk a magyar csapat biztos találkozópontra lett. A tájékozódást információs iroda segítette és szervezte, akik minden köszönetet megérdemelnek. A szentmiséken a Boanergész zenekar biztosított derűs és színvonalas zenei szolgálatot. A több mint ezer fiatal Fábry Kornél atya fogadta minden nap, egy gondos házigazda derűjével és fiatalos, bátor hitével, a katekézéseket és prédikációkat pedig meghatározott rendben, határon túli és anyaországbeli püspök atyák biztosították.

Hogy kiben mi született meg, melyik mondatból, a Lélek mely érintéséből milyen elhatározás megy tovább, persze titok marad. Ha ki lehetne tenni mások elé, a lelkünk gazdagsága olyan lenne, mint

Lisszabon házai: sok színes épület, azulejo és fehér csempe, sárga meg rózsaszín az erős napsütésben, dombok és völgyek kanyargó tömege. Amit ebből tapasztaltam és elmondhatok, talán mégsem

kezett, szombaton napközben gyalogos út a Tejo-parkba, az éjszakai virrasztás helyszínére. Alvás a szabad ég alatt, vasárnap délelőtt meg záró szentmise. Még előttem van, ahogy drónokból rajzolódik az égre

jelentéktelen: hogy péntek délelőttre is bőven jutottak még gyónni vagy beszélgetni vágyók, illetve hogy sokan fontolgattak a résztvevők közül vágyakat és terveket arról, hogyan kötelezzék el magukat Isten és az emberek szolgálatára.

Péntek délután a számomra csúcspontot jelentő keresztút követ-

különböző nyelveken: „*Keljetek föl!*” – A találkozó mottója volt ez, Máriára emlékezve, aki szolgálatra készen indult útnak, miután Gábor angyal meglátogatta.

Jó volt katolikusnak és magyaroknak lenni ott, Lisszabonban. Folytassuk tehát idehaza!

Martos Levente Balázs

ÖRÖK NYUGALOMRA HELYEZTÉK

CSERHÁTI FERENC PÜSPÖKÖT

Az esztergomi bazilika altéplomában temették el augusztus 18-án Cserháti Ferenc nyugalmazott esztergom-budapesti segédpüspököt. A gyászmisét Erdő Péter bíboros mutatta be.

A szertartáson koncelebrált Udvardy György veszprémi érsek, Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek, Ternyák Csaba egri érsek, Kocsis Fülöp érsek-metropolita, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) számos tagja, Michael Wallace Banach apostoli nuncius, valamint a nagy számban jelenlévő pap- és diakónustestvérek.

„»Omnia vincit amor (A szeretet mindent legyőz)« – olvassuk Vergiliusnál. »A szeretet mindent legyőz (Omnia vincit caritas)« – ez volt Cserháti Ferenc testvérünk jelmondata.” – emlékeztetett Erdő Péter bíboros, majd hozzátette, hogy az elhunyt püspök az ősi pogány bölcsességet keresztény módon értelmezte és életének, püspöki szolgálatának programjául tűzte ki. A búcsúzás pillanatában pedig megjelennek előttünk lelkipásztori sikerei, törekvései, gondjai, eredményei és az a szeretet, amely szolgálatát kísérte.

A bíboros kiemelte, hogy Cserháti Ferenc püspök Krisztus szolgálatát vállalta. „A Szatmári Egyházmegye növendéke, majd papja lett. Gyulafehérváron készült hivatására. Isten szolgálója, Márton Áron püspök szentelte pappá. Több helyen működött káplánként, legtovább Máramarosszigeten. Ezután Frankfurtban,

Innsbruckban tanult, ott szerezte meg a teológiai doktorátust is. Új hazája Németország lett, ahonnan a barokk korban ősei elindultak, hogy segítsék újjászületni Magyarországon az európai és keresztény életet és új hazát találjanak. Münchenben azután Fe-

Magyar Püspöki Konferenciától kapta megbízását. Ugyanakkor a mi Főegyházmegyénk segédpüspöke lett”.

Erdő Péter bíboros a búcsúzáskor rámutatott, hogy „Cserháti püspök szolgálata a világ katolikus magyarságának érdekében bőségesen me-

Fotó: Mudrák Attila

renc püspök a magyarok lelkipásztori szolgálatában tűnt ki. Különös szeretetet tanúsított a menekültek és az elvándorlók iránt. 2007 június 15-én nevezte ki püspökké XVI. Benedek pápa. Ő volt az első, aki a világban élő magyar szórvány lelkipásztori támogatására már nem közvetlenül a Szentszéktől, hanem a

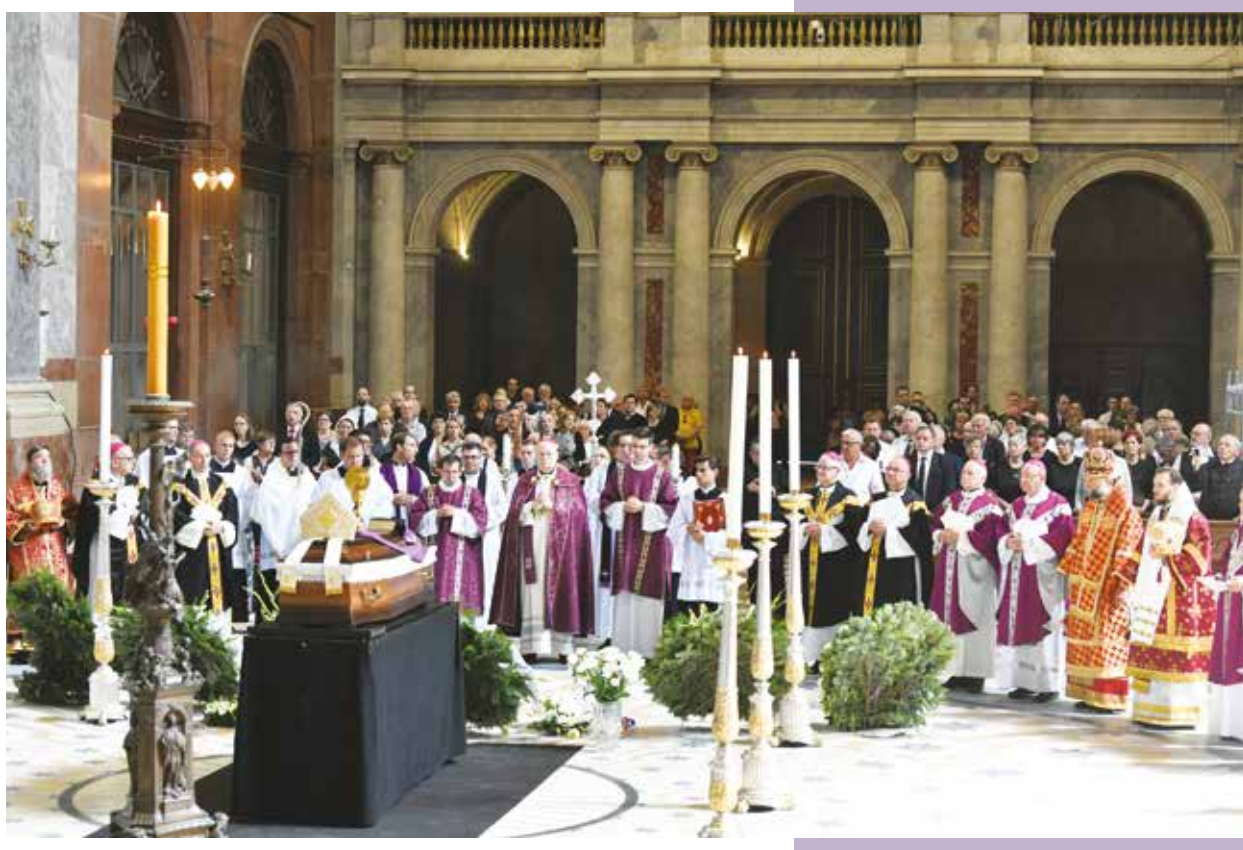
ríthetett korábbi tapasztalataiból. Ugyanakkor feladata merőben új volt. A körülmények ugyanis 1990 óta fokozatosan megváltoztak. Szabaddá vált az érintkezés hazai egyházunk és a nyugati szórvány között, és helyreállt a bizalom légköre is, amely a lelkipásztori munkában nélkülözhetetlen. Megújult a szórvány magyarság hazai

támogatásának egész rendje is. Ferenc püspök volt az, aki a Diaszpóra Tanácsban a katolikus szempontokat képviselte. Kereste az ökumenikus párbeszéd és a kulturális együttműködés útjait minden helyzetben, sikerek és nehézségek között egyaránt. Munkássága révén a nemzetközi magyar szóránypasztoráció központja hazakerült Magyarországra.

De nem csak nemzetközi munkát végzett – jegyezte meg a bíboros.

Főegyházmezejünkben ő lett a migránsok és a nemzeti kisebbségek lelkipásztori ellátásának koordinátora is. Nagy örömmel szervezte meg Budapesten évről évre a nemzetek miséjét. Hogy mennyire átértézte ő is az őt körülvevő megbecsülést és szeretetet, az mutatja, hogy súlyos betegségében szenvedéseit az egyházmegye papságáért és papi hivatásokért ajánlotta fel. Isten akaratában megnyugodva várta a találkozást mindnyájunk Gaz-

dájával és Pásztorával. „Lelki szeme előtt megjelenhetett és számunkra is felejthetetlen élmény marad, amikor az Eucharisztikus Kongresszuson a Szent István-bazilikában a szentségimádást vezette. Az ő vezetésével az Oltárszentségben jelenlévő Krisztus körül szinte átszellemült imádságban gyűlt össze püspökök, papok, világi hívők tömege. Ott lehettem a hívők soraiban. Úgy éreztem, hogy ez már egy darab mennyország.” (zst)

Fotók: Mudrák Attila

KASSAI ÉRSEK: A TESTVÉREK EGYSÉGE JEL ÉS REMÉNYSUGÁR

Az augusztus 20-án a Szent István-bazilika előtti téren bemutatott ünnepi szentmise szónoka Bernard Bober kassai érsek, a Szlovák Püspöki Konferencia elnöke volt. A tűző napsütés és hőség ellenére nagy tömeg töltötte be a bazilika előtti teret, melyben nagy számban voltak jelen a lovagrendek, az egyházi és karitatív szervezetek tagjai. A szertartáson részt vettek a kopt egyház képviselői is Egyiptomból és Magyarországról. A szentmisét, számos püspökkel és pappal együtt, Erdő Péter bíboros, prímás mutatta be. Szent István királyunk jobbát hagyományosan körmenetben vitték végig a környező utcákban.

A nemzeti ünnepen a bíboros arra figyelmeztetett, hogy „a mai történelmi pillanatban nagy a felelősségünk, és igen időszerű a keresztény küldetésünk”. Szent István király ünnepén „hálát adunk múltunkért, azért, hogy annyi történelmi tragédia és bűn után, de a helytállás és az éltszentség hősi pillanataiból erőt merítve megmaradtunk”. A bíboros külön köszöntötte a szentmisén jelen lévő II. Tavadrosz kopt pápát, hangsúlyozva, hogy részvétele tanúságtétel a keleti és nyugati keresztények összetartozásáról és testvériségéről, egyben alkalom az imára a keresztények egységéért.

A szentmise szónokát, Bernard Bobert üdvözölve a bíboros megjegyezte, van egy álma, amely arról

szól, hogy Európa népei egyre jobban megismerik és „kiengesztelődött lélekkel megszeretik egymást”. Egyre inkább megtanulják becsülni népük kultúráját és „közös örökségünket, amelynek középpontjában a keresztény hit és világnézet áll”.

A szentmisén Erdő Péter megáldotta az új kenyeret.

Bernard Bober szentbeszédében kiemelte, hogy a Krisztusban való egység „saját határainknál is megszébbre visz”, és „Krisztus szeretete lebontja az előítéleteket, megtöri a gyűlöletet, kiengesztelődésre hív és kölcsönös jóindulatra szólít”. Azt kérte: „valljuk meg, hogy Jézushoz tartozunk, éljük meg naponta az evangéliumot, és ne engedjük, hogy megtévesszen minket a család értékét, a férfi és a nő házasságát kétségbe vonó relativizmus”.

Kitért arra is, hogy az őszintén megélt keresztény hit „minden nyelvi és kulturális különbség ellenére” képes egyesíteni és egybegyűjteni az embereket. Erre különösen fontos figyelmeztetni akkor, amikor „elfelejtjük élni az evangéliumot, amikor inkább vagyunk nacionalisták, mint patrióták, amikor sértegetjük és lenézzük egymást. Pedig Isten egységre hív minket Krisztusban. Ezt értette meg és érezte át Szent István király, aki olyan országot alapított, amelyet a kezdetektől fogva Szűz Mária vezetett és védett” – tette hozzá Bernard Bober.

Fotó: Prófusz Ádám

OSZTIE ZOLTÁN: „EZ A TEMPLOM ELBESZÉL, TANÍT ÉS ELIGAZÍT AZ ÖRÖK ÉLET FELÉ.”

A Budapest-Belvárosi Nagyboldogasszony Főplébánia az idén ünnepli alapításának 975. évfordulóját: a közösség 1048-ban, még I. András idején jött létre. A jubileum alkalmából Erdő Péter bíboros, prímás augusztus 12-én este ünnepi szentmisét mutatott be. A bíborossal koncelebrált Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök, Osztie Zoltán, a templom plébánosa, többen a kerület papjai közül, valamint szerzetesek is. Osztie Zoltán örömét fejezte ki, hogy közel ezer éve létezik keresztény közösség a Duna bal partján. Kiemelte, hogy ez a közösség olyan örökség, erőforrás, ami arra kötelezi őket, hogy továbbadják az elődeiktől kapott rengeteg kincset. A 975 éves jubileumi templombúcsút többnapos programmal, szentmisékkal, 24 órás szentségimádással ünnepelte a plébániai közösség. Augusztus 15-én, a búcsúi szentmise után többszáz hívő jelenlétében gyertyás körmenetet tartottak a belvárosban.

Fotó: Wágner Csapó József

ERDŐ PÉTER BÍBOROS ÉS II. TAVADROSZ KOPT PÁPA TALÁLKOZÓJA

Fotó: Wágner Csapó József

A magyar kormány meghívására négynapos látogatáson vett részt II. Tavadrosz. Erdő Péter bíboros augusztus 19-én, a Prímás Palotában fogadta a kopt pápát. „Mi, koptok úgy tartjuk, hogy az egyházat a könnyek, a verejték és a vér növeli. Az imádság könnyei, a hithirdetők verejtékes munkája és a vértanúk vércseppjei” – hangsúlyozta II. Tavadrosz.

A találkozón részt vett Dániel metropolita, a Kopt Ortodox Egyház Szent Zsinatának főtítkára, Barnabás püspök, Torino kopt püspöke, Gábrriel püspök, Ausztria kopt püspöke, János püspök, Közép-Európa kopt püspöke. Főegyházmegyénk részéről jelen voltak még Mohos Gábor és Martos Levente Balázs segédpüspökök és Süllei László helynök.

A kopt pápa augusztus 20-án a Szent István-bazilika előtti téren Erdő Péter bíboros meghívására részt vett az ünnepi szentmisén is.

TISZTELETBELI KANONOKKÁ AVATTÁK VÁLÓCZY JÓZSEF TEOLÓGUST

A kassai vértanúk emléknapján, szeptember 7-én a felújítás alatt álló esztergomi bazilika kupolája alatt berendezett térben Mohos Gábor segédpüspök, a Főszékesegyházi Káptalan nagyprépostja átadta Válóczy József teológusnak, az Esztergomi Hittudományi Főiskola tanárának a tiszteletbeli kanonoki megbízatást. Az oltárra kihelyezték a kassai vértanúk ereklyéjét. Mohos Gábor kiemelte, hogy Erdő Péter bíboros lelkipásztori és teológiai tanári szolgálataért adományozta Válóczy Józsefnek a tiszteletbeli kanonoki címet, aki 2021-től az Angyalföldi Szent Mihály Plébánia és a Külső-Angyalföldi Mária Keresztények Segítsége Plébánia lelkipásztora és a papi közösség tagja.

Fotó: Merényi Zita

ÉPÜL AZ ANNA-RÉTEN AZ ENGESZTELŐ KÁPOLNA

Fotó: Wágner Csapó József

Főegyházmegye névtára, valamint egy kis erszényben minden most használatos magyar pénzermérből egy-egy példány került - a kápolna padlójában helyezték el szeptember 12-én.

Martos Levente Balázs, Főegyházmegyének segédpüspöke köszöntőjében kifejezte örömét, hogy a kápolna tervezésében, megálmodásában, megépítésében és minden bizonnyal az érte való imádságban is szorgoskodók együtt lehetnek és együtt helyezhetik el az alapító okiratot. Rámutatott, mennyire el-

Sok hívó évszázados vágya válhat valóra még idén, hiszen várhatóan október–november folyamán teljesen elkészül az Anna-réten a Világ Győzelmes Királynője engesztelő kápolna és mellette a harangtorony. Az időkapszulát - amelybe az alapító okiraton kívül a Főegyházmegye *Esztergom-Budapest c.* lapjának legutóbbi száma, az Esztergom-Budapesti

gondolkodtató ennek a kápolnának az elnevezése: Világ Győzelmes Királynője engesztelő kápolna. A „győzelem” és az „engesztelés” szó esetében két nagyon különböző fogalmat használunk együtt, hiszen győzelem alatt általában a megsemmisítést, mások legyőzését szoktuk érteni, míg az engesztelés ennek épp az ellenkezője.

KERESD A BÉKÉT!

Idén is a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében vette kezdetét az – immár tizenhetedik – Ars Sacra Fesztivál, az egyházművészet kilencnapos ünnepe szeptember 15-én, ezúttal a „Keresd a békét!” mottóval.

A számos műfajt felvonultató és a határainkon túlra is kiterjedő kulturális seregszemle bevezető rendezvényén L. Simon László, a vendégül látó múzeum főigazgatója mondott köszöntőt. A fesztivált Kránitz Mihály, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának tanszékvezető professzora nyitotta meg. Megjegyezte, hogy az

Ars Sacra „páratlan intézmény és jelenség a magyar kultúrában”. Méltatta az alapítvány kuratóriumi tagjainak tizenhét éve tartó, a „szépre, igazra és jóra irányuló” szervezői munkáját. Ahogy a keresztény tanítás szerint Isten minden embert meghív, úgy a keresztény művészet is mindenkinek és mindenkire szól.

A rendezvény záróakkordjaként Berta Tibor tábori püspök rövid, hivatásról és hitről szóló vallomással a Magyar Nemzeti Múzeum kapcsolódó kiállítására, a 18–19. századi pesti Schöff festőművész-dinasztia munkáiból nyílt kamaratárlatra invitálta az érdeklődőket.

Fotó: Merényi Zita

KIADVÁNY A RÓMAI SZENT FRANCISKA-BAZILIKÁRÓL

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye egy huszonnégy oldalas, színes kiadványt jelentetett meg Erdő Péter bíboros új címtemplomáról a Rómába érkező magyar zarándokok, valamint a történelmi emlékek iránt érdeklődők számára. A kis füzet nemcsak a Szent Franciska-bazilika történetét mutatja be, hanem sok érdekességet elárul a templomhoz kötődő eseményekről, személyekről. Felidézi azt is, miként foglalta el ünnepi szentmise keretében a magyar Főpásztor július 1-jén új címtemplomát, a Santa Maria Nuova-t, vagy ahogy a rómaiak nevezik, a Szent Franciska-bazilikát.

A gyönyörű, mozaikkal díszített, IX. században épült Szent Franciska-bazilikából csodálatos kilátás nyílik az ókori Róma császári fórumaira és a Colosseumra. Az előkelő és történelemben gazdag épület korábban Angelo Sodano egykori szentszéki államtitkár címtemploma volt, egészen tavaly bekövetkezett haláláig. Szent II. János Pál pápa eredetileg a Kis Aventinus-dombon található Szent Balbina ókeresztény bazilikát jelölte ki Erdő Péter bíboros címtemplomául, ám az épületet annak rossz állapota miatt - hiszen a tetőgerendák is beszakadtak - be kellett zárni. Mivel belátható időn belül nem kerülhet sor a bazilika renoválására, így február végén a Bíborosi Kollégium dékánja, Giovanni Battista Re bíboros bejelentette, hogy Erdő Péter új bíborosi címtemplomot kapott. Az ünnepélyes keretek között megrendezett birtok-

bavételkor a Főpásztor köszönetet mondott Ferenc pápának, hogy „ezt a gyönyörű templomot” jelölte ki számára, hiszen különösen kapcsolódik Róma városához, amelynek Szent Franciska az egyik védőszentje.

Fotók: Csapó Viktória

PÜSPÖKKÉ SZENTELTÉK

FÁBRY KORNÉLT

Ferenc pápa Fábry Kornélt, az Országos Lelki-pásztori Intézet igazgatóját az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspökévé nevezte ki. Az új püspököt Erdő Péter bíboros, prímás szentelte fel a budapesti Szent István-bazilikában, szeptember 2-án. A társszentelők Michael Wallace Banach, Magyarország apostoli nunciusa és Varga László kaposvári megyéspüspök voltak.

Az eseményen jelen volt Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek, Ternyák Csaba egri érsek, Udvardy György veszprémi érsek, Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita és a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia további tagjai, valamint Kovács Gergely gyulafehérvári érsek, Német László belgrádi érsek, továbbá Martos Levente Balázs és Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspökök is.

A szertartás elején Erdő Péter köszöntötte az egybegyűlteket és köszönetet mondott Ferenc pápának, aki figyelmes szeretettel észrevette a főegyházmegye szükségleteit és intézkedett, hogy az újabb segédpüspökkel gazdagodjon.

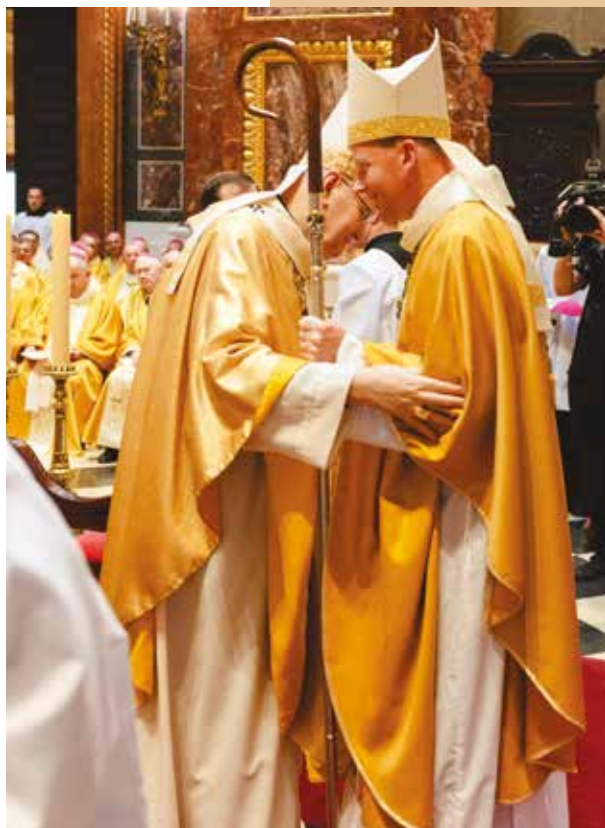

„Kedves Szentelendő Testvérem!

A püspökké szentelésben csodálatos kegyelmi ajándékot kapunk. A legteljesebb módon bízva ránk Krisztus, hogy folytassuk tanító, megszentelői és pásztori küldetését az idők végezetéig. Igen! A Krisztustól kapott igazság tanítóinak kell lennünk egy olyan korban, amikor sokakat nem is érdekel, hogy mi az igazság, vagy nem is akarnak fontos dolgokról gondolkodni.

Olyan korban, amikor egyesek azt hiszik, hogy a Szentírást a divatnak vagy a nemhívók elvárásának megfelelően korlátlanul át lehet értelmezni, vagy meg lehet változtatni. A szentelésben megkapjuk a Szentlélek ajándékát. Ez arra szolgál, hogy eszünkbe jusson mindaz, amit Krisztus tanított nekünk. Nem más evangéliumot sugall a Szentlélek, hiszen János apostol levelében is azt olvassuk, hogy minden lélek, amely vallja, hogy Krisztus testben jött el, Istentől való. Nagyszerű dolog Krisztussal lelki kapcsolatot tartani a szentségekben, az imádságban, a különböző lelkeségi mozgalmak spiritualitásában is. De ugyanilyen nagyszerű és nélkülözhetetlen megbonthatatlanul kapcsolódni Krisztushoz, aki testben jött el, a történelmi személyhez, akinek életét, halálát, feltámadását, tanítását ismerjük az Egyház közös tanúságtételéből, a Szentírásból és a Szent Hagyományból. Ebben a tanúságtételben kell nekünk is felelős módon részt venni. Ennek alapján kell végeznünk az emberek megszentelésének és a pásztori vezetésnek a szolgálatát is.

A pásztori vezetés! Ennek felelőssége alól sem bújhatunk ki. Élő párbeszédben meghallgatjuk a hívó közösséget. Különös tisztelettel figyelünk a papságra, aki a püspök társa a vezetés szolgálatában is. De nem felejtsük, hogy a kezdet kezdetén, amikor az apostolok meghirdették Krisztus örömhírét és közösségeket alapítottak, akkor a

közösségek élére kézfeltétellel vezetőket rendeltek. Tehát a vezetés szolgálata lényegi és őseredeti küldetése azoknak, akik az egyházi rend szentségének püspöki és papi fokozatában részesülnek. Nem csak a liturgiában, hanem a tanításban és a pásztori vezetésben is Krisztusnak, mint az Egyház Fejének a személyében cselekszünk. Ehhez a hatalmas felelősséghez kapjuk a kegyelmi erőforrást a szentelésben. Azt kívánom, hogy mindig ebből a forrásból meríts és megtapasztald életedben, amit püspöki jelmondatul választottál: »Minden forrásom belőled fakad.«

(Részlet Erdő Péter bíboros homíliájából)

Fotók: Profusz Ádám

ISTEN HOZOTT ITTHON!

Süllei László, a Budapest-Vári Nagyboldogasszony Főplébánia plébánosa, érseki általános helynök a Főegyházmegye papsága nevében köszöntötte a szentelés után Fábry Kornélt, az új püspököt.

Főtisztelendő Püspök Atya! Kedves Kornél!

Saját szavaidat idézem: „Jézusért lettem pap”. A papság utáni vágy Krisztus szeretetéből születik. És ez a szeretet nem csupán emberi, hanem meghaladja az embert. Ez a szeretet olyan, mint ahogyan Jézus szeretete a világot. Odaadta az életét értünk és ebben lett láthatóvá az Isten szeretete. És a papság iránti vágy ebből a szeretetből születik: magának Istennek a szeretetéből.

Fotó: Profúsz Ádám

Felkészültségedben, tanulmányaidban, végzettségeidből kitűnik a piarista múlt - mert piarista diák voltál -, majd a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen folytattad a teológiát, aztán Párizsban is tanultál és Rómában pedig biblikus tanulmányaidat tetted teljessé. A francia, az olasz, az angol, a spanyol nyelveket beszélő, művelt emberré váltál, aki humoros, fesztelen, és ha kell, végtelenül egyszerűen, érthetően magyarázza az evangéliumot bármely korosztálynak. És milyen jó, hogy a püspöki karban a mosoly is többször otthonra talált.

A következő szavak, amelyeket minap imádkoztunk a zsolozsmában, papi jelmondatodat mélyítette el, tehát maga, Jézus Krisztus az élet forrása, és ezért hív tehát

minket önmagához, a forráshoz, hogy Őt igyuk. „Az issza, aki szereti Őt, aki az Isten igéjével töltkezik, aki nagyon vágyakozik utána, az issza, aki az isteni bölcsesség szeretetétől lángol.” Kornél nem véletlenül hangsúlyozza ezt.

„Minden forrásom belőled fakad”- szól a NEK jelmondata és szól a püspöki jelmondatod is. Minden napjaidban az ima kulcsszerepet kapott, ezt adod tovább mély hittel, sok ötlettel és kreativitással. Bár elhagytad az esztergomi egyházmegyét, ahova most tékozló fiúként tértél vissza - te magad mondtad ezt, ezért merem idézni -, a kaposvári egyházmegyében szenteltek fel és kezdted meg papi szolgálatodat. Már papságod első helyén, Kaposfüreden 8 év alatt 40-ről 400-ra nőtt a templomba járók száma. Ezt mondtad: „nekem nagyon fontos, hogy a zsolozsmán kívül hosszú időt töltsék az Oltáriszentség előtt. Jézussal beszélem meg minden dolgomat, tőle kapom az ötleteket is.” Egy ilyen ötlet volt ott, Kaposfüreden, hogy a templom 24 órán át mindig nyitva állt, és a 24 óra alatt mindig őrizte valaki az Oltáriszentséget. Ebből alakult aztán a Szentségimádás iskolája és emlékszem arra, hogy már a NEK főtítkára voltál és sokat dolgoztál azért, hogy a Kongresszus méltón és minél jobban sikerüljön.

Manapság a világból rengeteg jószándékú biztatást kapunk, hogy menjünk „feljebb”, azzal a leggyakoribb érveléssel, hogy ott fent nagyon sok jót tehetünk majd. A másokkal együttérző életet azonban leginkább a lefelé tartó mozgás határozza meg. Jézus ezt mondja: „Aki közületek nagyobb akar lenni, legyen a szolgátok, s aki első akar lenni, legyen a cselédetek. Az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem, hogy ő szolgáljon másoknak, és odaadja az életét, váltságul sokakért.” Ez az út a szegények, szenvedők, a peremre szorultak, a magányosok, az éhesek, a haldoklók felé vezet - minden együttérzésre vágyó ember felé.

Isten országában a lent van fent, a fent pedig lent, és akik magasabbra akarnak jutni, azoknak lejjebb kell szállniuk. Ahhoz, hogy Isten ajándékait elnyerjük, nem magasabbra kell nyújtóznunk. Isten ajándékainak elnyerése a lehajlás egyszerű, gyengéd mozdulatából áll.

Isten áldjon meg, és szívből kívánom, hogy - most már püspökként - sok ehhez hasonló csoda előkészítésében és létrehozásában, imádságban vehess majd részt, és ennek mi is részesei lehessünk. És a Forrásból bennünket is erősíts. Isten hozott itthon!

„SZŰZ MÁRIA LÁBAI ELŐTT KEZDŐDÖTT AZ ÉLETEM”

BESZÉLGETÉS OLÁH GÁBORNÉVAL

S emjén Zsolt miniszterelnök-helyettes az államalapítás ünnepe alkalmából Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést adott át Oláh Gábornénak, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Katolikus Iskolai Főhatósága főigazgató-helyettesének, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ korábbi gazdasági elnökhelyettesének, az állami és az egyházi köznevelési intézmények működtetésében végzett magas színvonalú munkája elismeréseként.

Fotó: Csapó Viktória

Hogy fogadta ezt a díjat? Számos egyházi kitüntetést kapott már, mennyiben más, ha az állam is elismeri a munkáját?

Meglepett, hogy a Klebelsberg Intézményfenntartó Központban végzett munkám is elismerésre került, hisz tíz éve már, hogy a Köz-

pontot felállítottuk. Úgy érzem, hogy ezzel az elismeréssel akkori kollégáim munkáját is díjazták – végül is többszöri átalakítással, de a felállított rendszer a mai napig működik. Számomra 2010-ben az is hatalmas elismerés volt, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériuma

Oktatási Államtitkárságán az új Köznevelési törvény és a Pedagógus Életpályamodell felállításában részt vehettem, négy évet töltöttem el a központi államigazgatásban mint kormánytisztviselő.

Egy borsodi, határmenti kis faluban, Hagonyban született.

Fontosak a gyökerek. Önnek mit jelent mindez?

A Hangony patak völgyében Anonymus Gesztája szerint Árpád vezér katonái, vitézei vonultak a Honfoglalás idején, és a 800 éves falu első öt családja között volt a mi családunk is. A falu határában lévő pálos kolostor romjaiban is áldás volt az erős katolikus hittel élő falubeliekre és családunkra is. A nagy földtulajdonnal rendelkező, korábban falubíró, kuláknak nyilvánított nagyapámat - a mély katolikus hite miatt is - megkínozta az ÁVH 1951-ben. Családi házunk egyik szobájában Aggteleki cseppkövekből plafonig érő Lourdesi barlangot építettek - „Szűz Mária lábai előtt” kezdődött az életem. Mélyen hívó szüleim, a végtelenül szorgalmas édesanyám és nagy történelmi érdeklődéssel és tudással megáldott édesapám elbeszélése alapján kicsi lány koromban vasárnapi misére készülődés közben eltűntem – a templomban a Nagyapám által állított fájdalmas Szűzanya oltár előtt találtak meg... Édesanyám szorgalmazta, hogy a hetvenes években működő katolikus gimnáziumok egyikébe, a debreceni Svetits Katolikus Gimnáziumba kerüljek, ami a felnőtté váló hitemet és egész további életemet meghatározta.

Majd a Pénzügyi és Számviteli Főiskolán szerzett diplomát. Miért tartotta fontosnak, hogy a Hittudományi Akadémiára is beiratkozzon?

„Keressetek közösséget, hogy megmaradjatok a hitben” hangzott el az útravaló osztályfőnökömtől, Bajzák Erzsébet M. Eszter nővértől, amikor leérettségiztünk – ez a mondat irányított 20 évesen abba a Pesti Ferences templomban működő karizmatikus kisközösségbe, ahol férjemet megismertem.

Három gyermekünk született, akik mindhárman egyházi iskolákba jártak és ott érettségiztek – jelenleg öt unokánk van.

„Keressetek közösséget, hogy megmaradjatok a hitben”

A rendszerváltás után a Patrona Hungariae Katolikus Gimnáziumban gazdasági vezető lettem. Úgy éreztem hazakerültem, a svetitses volt tanárim kollégák lettek, volt osztályfőnököm az igazgatóm. Egy más élethelyzetbe, de ugyanabba a légkörbe kerültem vissza, mint amit a gimnáziumi évek alatt a Svetitsben megtapasztaltam. A Patrona épületének megépítése, az új iskolák, intézmények indítása sok-sok munkát adott, de a nővérekkel történő együttműködésben Isten kegyelmét és útmutatását éreztem a hétköznapiakban is. A Patronában eltöltött évek munkatapasztalata vitt előre a szakmában, egészen a legfelső szintekig.

Bajzák M. Eszter nővérrrel, egykori osztályfőnökével aztán együtt dolgozhatott a Katolikus Pedagógiai Intézetben is. Milyen új kihívások előtt álltak?

Már országos szinten volt lehetőség, hogy a katolikus iskolák igazgatói, pedagógusai felé ugyanazt a szemléletet továbbadjuk, mint amit annak idején a Svetitsben megtapasztalhattunk. Az egyházi iskolák gazdasági vezetőinek továbbképzését, a mérlegképes könyvelők éves kötelező képzését szerveztem és az igazgatói értekezletek gazdasági tájékoztatóit tartottam évente. Országosan megszerveztem az

iskolák normatíva elszámolásának kötelező könyvvizsgálát, lehetőséget biztosítottunk a fenntartók részére, hogy az általuk fenntartott egyházi iskolákra gazdasági ellenőrzéseket kérjenek. Egyébként már 23 éve tanítok közgazdaságtant a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karának pedagógus szakvizsgára felkészítő képzésén. Több ezer, állami és egyházi iskolában működő igazgatót és helyettes tanítottam és vizsgáztattam, köztük volt svetitses tanárimat is... Héjja Margit M. Alíz nővér, volt történelem tanárom azzal kezdte a vizsgát, hogy „most Te ülsz a katedra másik oldalán – jó látni, hogy a tanítványaink hova jutottak el!”.

Ön jelenleg az Esztergom-Budapesti Főegyházmege Katolikus Iskolai Főhatósága főigazgató-helyettesi pozícióját tölti be. Milyen célokat fogalmaz meg a Főegyházmege a közoktatás terén?

2023 szeptembertől az EKIF 22 közoktatási intézmény 48 tagintézményét tartja fenn, amelyek közül 10 óvoda, 14 általános iskola, 2 német nemzetiségi általános iskola, 1 sportiskola, 7 gimnázium, 1 sportgimnázium, 1 technikum, 2 szakgimnázium, 1 kollégium, 3 alapfokú művészeti iskola, 1 többcélú, összetett köznevelési intézmény (általános iskola, szakképző iskola, készségfejlesztő iskola és fejlesztő nevelést-oktatást végző iskola) tartozik egészséges és sajátos nevelési igényű gyermekek, fiatalok részére, valamint 1 többcélú, összetett művészeti köznevelési intézmény (zeneiskola, alapfokú művészeti iskola és zeneművészeti szakgimnázium). Örülünk ennek a színességnek. Azt gondoljuk, nagyon jó szervezetünk van, viszonylag kis létszámmal,

de megfelelő hatékonysággal működünk. Központilag végezzük a működtetés feladatait, ezzel sok terhet leveszünk az intézményeinkről. Nem nekik kell foglalkozni a könyveléssel, bérszámfejtéssel, mi foglalkozunk a pályázatokkal, beruházásokkal is. Ezeket kivesszük az iskolák kezéből, de másrésről megvan az iskolák szakmai és gazdasági önállósága.

Az új tanévben már közel tizenkétezer ellátott gyermek jár intézményeinkbe, amely a katolikus közoktatási intézményekben ellátottak körülbelül 6 százaléka.

Amikor az egyház átvesz egy iskolát, mindig felmerül a kérdés, hogy túl azon, hogy az intézmény névleg katolikussá válik, mitől lesz valóban az?

Az óvodák és az iskolák át vételével célunk az – és ettől még messze vagyunk –, hogy minden kerületben legyen egy óvodánk és egy általános iskolánk. Fontosnak tartjuk, hogy olyan pedagógusokkal dolgozzunk együtt, akik valóban hivatásként tekintenek arra, amit csinálnak. Több intézményünk is huszonötödik, harmincadik évfordulóját ünnepli ezekben az években, és ezekben már szépen látszik, milyen kincseket tudunk felmutatni.

A katolikus egyház missziós tevékenységének aktív részeseiként tekintünk intézményeinkre. Büszkék vagyunk arra, hogy idén júniusban tizenhárom diák részesült a keresztség szentségében a budapesti Salkaházi Sára Katolikus Iskolánk áldásos hitre nevelési tevékenységének eredményeként. Szeptembertől került fenntartásunkba a Grosics Gyula Katolikus Sport Általános Iskola. Az intézmény tanári karával és a diákok szüleivel több körben be-

szelgettünk a katolikus iskolává válás lépéseiről, és ebben a folyamatban a fenntartó és Kelemen László atya, a helyi plébánia kormányzója hathatós segítségéről.

Milyen kulcsot tud adni egy katolikus iskola a neveléshez, az oktatáshoz?

Nekünk sincs varázskulcsunk a neveléshez és oktatáshoz. Is-

„Fontosnak tartjuk, hogy olyan pedagógusokkal dolgozzunk együtt, akik valóban hivatásként tekintenek arra, amit csinálnak.”

kolafenntartóként igyekszünk megbecsülni pedagógusainkat és dolgozóinkat. Fenntartói értékelési, jutalmazási és kitüntetői rendünk is segíti a minőségi munkavégzést. Nem erőltetünk központilag pedagógiai programot az iskolákra. Mindegyik kerület más és minden iskolának saját jellege van. Fontosnak tartjuk, hogy pedagógiai elképzeléseiket helyben fogalmazzák meg a pedagógusok. Ha személyi igényük van, például fejlesztőpedagógus, akkor mi ezt felmérjük, és igyekszünk biztosítani.

Az idei évvel immáron ötödik alkalommal nyitották meg a tanévet az egyházmegye gimnáziumai a Szent István-bazilikánál, ahol közel 6000 diák és pedagógus volt jelen. Milyen új tervekkel vág neki az idei tanévnek?

Az idei közös évnyitónk is közösségi élményt tudott adni a gyerekeknek – annak ellenére, hogy a nyári szünet végét jelentette. Szép összefogással jött létre az idei rendezvény is, hiszen az intézmények a főpásztor első hívására moz-

dultak és még segítettek is. Idén is meg tudtuk mutatni, milyen súllyal vannak jelen iskoláink az oktatási rendszerben. Továbbra is igaz, hogy az egyházmegyében az oktatási intézmények felét szerzetesrendek működtetik. Ez hatalmas kincs és óriási lehetőség is.

Az eseményről készült videó mintha azt tükrözte volna, hogy egyházi iskolába járni csupa öröm. Megfelel ez a valóságnak? Miért választják előszeretettel a szülők a gyerekeiknek a katolikus oktatást?

Hatalmas élmény volt megtapasztalni a bazilika előtti téren, hogy vidám diákok töltötték meg, ahogyan azt a filmben is láttuk. Bízom benne, hogy egyre kevesebb emberben él az a téves kép, hogy az egyházi iskolákban túlzott szigor uralkodik, nincs helye a vidámságnak, az örömnak. Aki megtekinti ezt a videót vagy ellátogat egy hasonló eseményre, az láthatja, hogy ennek épp az ellenkezője igaz: boldog, mosolygó diákok nyitották a tanévet. Most is megtapasztalták a fiatalok, hogy az egész teret betöltötték, hogy sokan vagyunk – pedig csak a gimnáziumok és a nyolcadikosok voltak jelen. A szülők iskolaválasztásának indokai nagyon sokfélék lehetnek: biztonság, tudás, közösség... Egy katolikus iskola diákja így írt erről: „Ez az iskola számomra egy nagy család, mely mindig mellettem áll. Az osztállyal minden reggel Szentírást olvasunk és imádkozunk a nap végén is. Sok szentképet kapunk osztályfőnökeinktől és Mária nővértől, aki sokat imádkozik értünk. Ez mind nagyon jó. Iskolámról csak jókat tudok elmondani. Ha valaki ilyen jó iskolában tanul, annak csak az örömtől sugározhat a szeme, mert Jézussal élni a legnagyobb öröm.”

(zst)

ÜNNEP BODAJKON

- BASILICA MINOR RANGOT KAPOTT A SEGÍTŐ SZŰZ MÁRIA-KEGYTEMLOM

A bodajki Mária-napi főbúcsúra szeptember 17-én, vasárnap már kora reggel érkeztek gyalogosan, autókkal és buszokkal a zarándokok, hogy együtt emlékezzenek meg a 75 évvel ezelőtti eseményről, amikor Mindszenty József bíboros harmincezer ember előtt mondta el az egyik utolsó,

kötődését Róma püspökéhez, és kiemelte jelentőségét az egyházmegyében. Rámutatott, hogy a kisbazilika címhez kiváltságok is kapcsolódnak: a hívek teljes búcsút nyerhetnek, és a pápai jelkép - a keresztbe tett kulcsok - használható a bazilika pecsétjén, berendezési tárgyain és zászlóin.

nyilvános beszédét a letartóztatása előtt. A mostani ünnepen került kihirdetésre, hogy Ferenc pápa a bodajki Mindenkor Segítő Szűz Mária-kegytemplomot kisbazilika, azaz *basilica minor* rangra emelte.

Az ünnepi szentmise főcelebránsa és szónoka Erdő Péter bíboros, prímás volt, Michael W. Banach apostoli nuncius, Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, Mórocz Tamás, a kegyhely plébánosa és az ország különböző pontjairól érkező papok pedig koncelebráltak. A szentmisén jelen volt a két egykori gyermek, akik 1948-ban, öt éves korukban köszöntötték Mindszenty József bíborost Bodajkon.

A nuncius kiemelte, hogy a *basilica minor* egy tiszteletbeli cím, amelyet a pápa különösen fontos katolikus egyházi épületeknek, templomoknak adományoz. Ennek célja, hogy erősítse az adott templom

Erdő Péter bíboros kiemelte: nem véletlen, hogy épp Bodajkon a Mindenkor Segítő Szűz Máriát tisztelik. Már a korai Árpád-korban székesfehérvárinak mondtak egy Szűz Mária-kegyhelyet. Nem csupán a királyi templom épült a Szent Szűz tiszteletére, hanem külön kápolna is. A legenda szerint Szent László király is itt futamította meg Szűz Mária közbenjárásának segítségével és a kereszt jelével a pogány támadókat, de a török időkben is innen indultak a keresztények Székesfehérvár felszabadítására. Amikor pedig az ország újra szabaddá vált, a hívő emberek nem feledkeztek meg az ősi romokról és arról, hogy milyen szellemi, lelki emléket hordoznak ezek a kövek. Amikor Móron 1695-ben letelepítették a kapucinusokat, ők külön feladatuk kapták a bodajki kegyhely újjáépítését. Kollonich Lipót bíboros,

prímás segítségével kezdődött az új építkezés, de a barokk kegytemplomot csak 1742-ben szentelték fel.

Az újjáépülő templom kegyképe a passauai Segítő Szűz Mária képének másolata lett. „*Mindenkor Segítő Szűz Mária!*” Elgondolkodtató kifejezés. Hiszen hasonló helyzetek ismétlődnek a világ és az Egyház történetében nemzedékről nemzedékre. Pusztulások és újjáépítések – jegyezte meg Erdő Péter bíboros, és hozzátette: a régi, szent helyek felújítása nem csak azért történik, hogy az ország ismét szép legyen, hogy a művészet emlékei újra keresztény hangulatot árasztanak maguk körül, hanem azért is, mert az építkezéshez, a lendületes újrakezdéshez eszményekre van szükség. Újra tudatosítani kell magunkban, hogy hol van a helyünk a világban, hol van a helyünk az emberiség történetében és a népek családjában. Tudatosítanunk kell, hogy mi a dolga az emberiségnek az egész világmindenségben.

A Főpásztor beszélt arról is, hogy nagy szónokok, kiváló szervezők, bölcs tudósok, írók, művészek, nagyhatású közszereplők, vagy akár a gazdag és hatalmas emberek mind-mind fontosnak látszanak a szemünkben, mert a hangzavarban, a képek forgatagában aki a lehangosabb, aki az élet színpadának közepén áll, az tűnik a legfontosabbnak. De Isten másképp látja az embert. Ő a Teremtő szemével néz bennünket és így nézi az egész világot. Ő tudja, Krisztus tanít is minket rá, hogy fontosabb az élet az eledelel és a test a ruhánál. Ő tudja, hogy az emberek világában, az emberek társadalmában királynői hely illeti meg az édesanyákat, akiktől az életet kapjuk, akiktől a nevelő és gondoskodó szeretet ezernyi olyan láthatatlan ajándékát kapjuk, aminek pontos létezését és értékét talán a jövőendő tudománya fogja felfedezni. Adjuk meg a megbecsülést, a tiszteletet és a valódi elismerést az édesanyáknak! Ez nem pusztán udvariasság. Ezt az igazságosság kívánja meg. A valóság követeli meg. Ezen népünk élete múlik. (zst)

Fotók: Wágner Csapó József

BASILICA MINOR

GYEREKEK, EGYHÁZ, VALLÁS

Visszatérő és igen fontos kérdés a hitüket gyakorló és a vallás felé nyitni szándékozó családok életében egyaránt, hogy hogyan „vezessék be” otthon a vallást a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően. Kelemen László atya, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Hitoktatói Felügyelőségének vezetője és Poósné Czinege Julianna gyakorló hitoktató javaslataiból, ajánlásaiból készített összefoglalónk a témakör legfontosabb gyakorlati tudnivalóiról ad tájékoztatás és színes ötlettárat.

programokon és információs forrásokon keresztül igyekeznek segíteni már a legfiatalabb életkortól kezdődően.

A várandósság ideje áldott időszak, amikor az anyaméh rejtekében formálódó gyermekre gondolunk, akinek mi még a nemét sem tudjuk, Isten már ismeri és könyvébe jegyzi őt (vö. Zsolt 139.). Isten szeretetét felismerve, megtapasztalva benső késztetést érzünk arra, hogy a gyermekünk is ebbe a szeretetkapcsolatba nőjön bele. Ezért egészen korán, a gyermek pár hónapos korában már érdemes megkeresni a plébánián a Baba-Mama Klubbot, ahol hasonló élethelyzetben élőkkel találkozhat az édesanya,

Fotó: Csapó Viktória

Milyen életkorban és miként lehet közel vinni a gyermekeket a valláshoz?

A gyermekek egyház, vallás, és egyáltalán az Isten felé terelgetésének megkezdését nem lehet életkorhoz kötni. Akkor érdemes elkezdni, amikor a szülő felismeri a szívében a kapcsolódási vágyat Isten iránt és rájön, hogy a gyermekét ebben a szeretetben szeretné nevelni, elindítani, akkor kezdje el, ne várjon!

Ebben a plébániák a legkülönbözőbb csoportokon,

beszélgethet, és bekapcsolódhat a plébániái közösségbe.

Később a különböző oktatási helyszíneken már hitoktatóval találkozhatnak a gyerekek és a szülők, elsőként az óvodai hittanokon. Itt játékos, éneklős, bábozós foglalkozások keretében fontos kérdések merülnek fel a gyermekekben, és mély beszélgetések alakulhatnak ki ebben a bizalmi légkörben.

Az iskoláskorú gyermekek számára a közoktatásban is megjelennek a kötelező hit- és erkölcsstan

órák. Ennek jelenlegi formája egyszerre rejt magában lehetőségeket és kihívásokat. Bátorítjuk a szülőket, hogy válasszák a katolikus hittant, és vegyék fel a kapcsolatot a hitoktatóval! Akinek korábban nem alakult ki szorosabb kapcsolódási lehetősége a plébániával, az a hitoktatón keresztül jelentkezhet a plébániai csoportokba, ezáltal szorosabb kötődés alakulhat ki a templom felé, akár a hittanos barátok támogatásával.

A plébániai hitoktatásokon aztán számos kapcsolódási pont kínálkozik a gyermek és az egyház között. Napközis táborok, hittantáborok, cserkészlet, vagy – például – a felkészülés az elsőáldozásra, a bérnálásra, esetleg a ministrálás is ezekből az alkalmakból sarjadhat ki.

Hogyan beszéljen a szülő otthon a gyermekkel a hitről, vallásról?

A vallásos nevelés előszobája lehet például az ünnepekre – húsvétra, adventre, karácsonyra – való családi készülődés, melynek során előkerülhetnek a bibliai történetek, az ünnepi énekek, imádságok, de ilyenkor a szülő elkezdhet beszélni a gyermeknek az ünnep földi eredetéről is. Halottak napján az elhunyt szeretteinkért meggyújtjuk a méceszt és mesélünk a gyermekeknek arról, mit jelent a szeretet, a családhoz való tartozás és ekkor áttérhetünk arra is Mindenszentek ünnepe kapcsán, hogy mit jelent az örök életbe vetett hitünk. Szent Márton, Szent Erzsébet ünnepén is nagyon jókat lehet a kicsikkel beszélgetni a szentekről, azok életéről.

Az ünnepekre való készüllet is sok lehetőséget ad, akár adventben, akár nagybőjtben is. Nagyon meghitt, amikor a család otthon közösen készíti el az adventi koszorút és minden este együtt gyújtja meg a gyertyákat. Imával, énekkel, kis történetekkel keretet lehet adni a készülletnek. Advent folyamán elkészíthető a család saját kis betleheme, az ünnep közeledtével készülhetnek a gyerekek pásztorjátékkal, mellyel megörvendeztethetik a nagyszülőket, a barátokat. Karácsonykor pedig a templomi pásztorjátékot okvetlenül mutassuk meg a gyermekeknek, felemelő a ragyogó gyermekszemeket látni, amikor együtt örülünk a kis Jézusnak!

Nagybőjtben gyűjtögessék a családok a jócselekedeteket. Minden jócselekedet egy kanál liszt; ezt összegyűjtve, ebből süthetik meg közösen a kicsik és a felnőttek a húsvéti kalácsot. Nagyböjti időszakban a keresztút imádsága végezhető a gyerekekkel családosan is, akár szentmisék után a templomi keresztút stációit mutatva, akár a környék kálváriáit felkeresve. Szeretik a gyerekek, amikor otthon elkészítjük a szent sirt, fűmaggal beszórva, és épp húsvétra borul zöldbe a cserépedény. Elgördítjük a követ: és üres a sír!

A jócselekedetek gyűjtése, az apró kedvességek egymás iránt vagy az áldozatvállalás, a lemondások kis lépései nemcsak Istenhez visznek közelebb, hanem a családi egységet is erősítik.

Az egyik legjobb otthoni „módszer” a vallásos nevelés megkezdésére az, ami már a nagyszüleink idején is működött: a reggeli és/vagy az esti közös, családi imádkozás. Ezek alkalmával mindenki megáll a napi teendőknél, elcsöndesedik egy rövid időre és elmond egy rövid imádságot, esetleg egy gondolatot, de sor kerülhet közös éneklésre is.

Így a hitünk megélése átszövi a mindennapjainkat, életformánkká lesz, melybe bele nőnek a gyerekek, ha eléjük éljük azt.

Hogyan tudnak a családok kapcsolódni egy közösséghez, milyen közösséget keressenek?

A közösség nagyon fontos: van, aki a helyi közösség, plébánia életébe kapcsolódik be, mások ezen túlmenően valamilyen lelkeségi mozgalomhoz kötődnek szorosabban. Változó, hogy a plébániákon milyen közösségek működnek, ezért javasoljuk, hogy a szülők merjenek bátran találkozási pontokat keresni, beszélgetni. Jó lehetőséget ad erre, ha – például – a vasárnapi szentmisék után a család ott marad a templomnál egy ideig ismerkedni, beszélgetni.

Ha a helyi plébániának van honlapja, ott megtalálhatjuk, milyen csoportok működnek, kit kell keresni, ha csatlakozni szeretnénk. Fontosak a házasközösségek és a felnőtt hittan. Amikor kicsik a gyerekek, nehezebben tudunk elszakadni otthonról, de nagyon megerősítő lehet egy-egy lelkigyakorlat, vagy lelkeségi mozgalom által vezetett képzés, mint például a Mécs, a Házasközösség, a Schönstatt, ahol sok esetben gyermekfelügyeletet is biztosítanak.

A gyerek- és ifjúsági közösségek ugyanilyen sokrétűek. Nagyon sokat jelent, ha jó közösségbe járnak, hiszen a barátságokon túl fontos megtartó és támogató szerepük van, ami a kamasz korosztály számára elengedhetetlen!

Ezekben az iskolai hitoktatáson keresztül a hitoktató is segíthet, de bátran kérdezzük meg a templomba járó többi szülőt is akár, akik már ismerik az adott közösséget. Fontos a plébánosi atyákkal való kapcsolattartás is. Egyrészt a saját lelki életünk, szentségi életünk miatt, másrészt egy beszélgetés után biztosan útbá tud igazítani, hiszen ő ismeri legjobban a plébánia életét. Emellett a Bíz Rá Magad portált és az Országos Lelkipásztori Intézet új honlapját is érdemes felkeresni.

Mit várhat a szülő és a gyermek az iskolai hitoktatástól?

Ezek az órák a lelkeség és az ismeretterjesztés mellett közösséget adnak a gyerekeknek, és ami nagyon fontos: kapcsolódási lehetőséget a plébániákhoz. A cél az, hogy megszeressék a gyerekek a hittant, és ha valamilyen kérdésük vagy nehézségük van, esetleg ha elakadnak ifjú életükben, akkor merjenek becsöngetni a hitoktatóhoz, vagy merjenek elmenni a plébániára segítségért.

Mit tehetünk, hogy a gyermek az elsőáldozás után is részt vegyen a hitéletben?

A hitoktatók tapasztalata szerint minden elsőáldozás után sokakban megfogalmazódik a vágy, hogy de jó lenne folytatni. Őket örömmel várják a következő tanévben a plébániai hittanos csoportokba, ahol korosztályok szerint tovább mélyül a kapcsolat egymással és Istennel.

Mire egy gyermek eljut az elsőáldozásig, addigra kiala-

A kamaszkor nagyon különleges és érzékeny időszak, amelyben megkérdőjeleződik számukra mindaz, ami eddig otthon természetes volt és elkezdődik a saját döntéseik kora. A benső istenkeresés és saját megtapasztalás nagyon fontos lesz számukra. Sok kérdés fogalmazódik meg bennük, és talán nem is annyira a válaszokra kíváncsiak, hanem arra vágnak, hogy meghallgassák őket, és egy elfogadó közegben a válaszokat is meghallják. Ebben az időszakban nem igazán jellemző, hogy a gyermek bekopogtasson valahová azzal a szándékkal, hogy mutassanak neki utat a hitélet felé, sokkal életszerűbb, hogy meghívás útján talál rá az ösvényre. Így sokkal inkább az számít, hogy az ismeretségi körben van-e valaki, aki hívja őt egy táborba, bármilyen plébániai rendezvényre, kirándulásra. A fiatalokkal foglalkozó szerzetesrendek – ferencesek, piaristák, szalé-

Fotó: Csapó Viktória

kul egy olyan kapcsolatrendszerre, melynek része a plébánia – a plébános –, valamint más, olyan gyermekek, akikkel együtt vett részt a szentségi felkészítésen. Barátságok, bizalmi kapcsolatok születnek, egyre oldottabb lesz a légkör a plébániai hittanokon. Ezek az alkalmak már tényleg csak a „kemény magot” fogják össze, hiszen teljesen más alapokon működnek, mint a kötelező iskolai alkalmak. Következnek a ministrálások és számos más alkalom, amelyek a plébánia szívébe vezetik be a gyermekeket és segítenek megtartani őket az addig megtett úton.

Hová forduljon a kamasz, ha közeledni szeretne az egyházhoz, Istenhez?

ziak – programjait a legjobb szívvél tudjuk ajánlani az útkereső kamaszoknak!

A plébániai ifi csoportokon túl a lelkeségi mozgalmak alkalmai nagy segítséget tudnak adni: Az út sokféle lehet sokféle közösség által, de ami a legfontosabb, hogy adjunk nekik lehetőséget a személyes istentapasztalatra, hogy megismerhessék a szeretetét és higgyenek Benne. Ehhez a szülő odafigyelése is nagyon fontos ebben az időszakban, hogy észre tudja venni, ha a gyermeke nagyon magányos, és finoman terelgetve segítsen neki a család környezetében közösséget találni.

FELÚJÍTOTTÁK A JÁKI KÁPOLNÁT

A Vajdahunyadvár a maga épületegyüttesével a Városliget ékességeként már több mint egy évszázada tanúskodik a magyarság ezer évének történelmi korszakairól. A rendkívül erőteljes turistaforgalmat vonzó vár középpontjában áll a Szent László-kápolna, amely a román stílusban épült jáki Szent György-templomra emlékeztet. A jáki kápolna az ország népszerű esküvői helyszíne. Pajor András plébános eddigi, huszonegy évi kassai téri szolgálata alatt csaknem ezer új, magyar keresztény család élete indult el innen, a komoly felkészítés utáni szentségi házassággal. Minden hónap huszonharmadikán pedig határainkon belülről és azokon túlról is érkeznek ide zarándokok Szent Pio atya iránti tiszteletük megerősítésére. Hosszú, küzdelmes évek eredményeként került sor ebben az évben a kápolna jelentős állami segítségből történő, részleges felújítására, belső terének megszépítésére. Ennek öröme Erdő

Péter bíboros áldotta meg az elkészült munka eredményét szeptember 23-án, Szent Pio atya ünnepén.

A Főpásztor a homíliájában halát adott ennek a kápolnának a felújításáért. Kiemelte, hogy a megújuló szépség elevenné teszi a helyeknek és a közösségeknek a történetét. A millenniumi világkiállítás pavilonjaként a régi Magyarország számos szép épületének kicsinyített mását hozták létre itt, a Városligetben. Ebbe az együttesbe illeszkedik a román stílusú jáki templom mintájára épült kápolna is. Kedvelt helye lett ez a budapestieknek, az imádkozó és

Istent kereső embereknek, különösen pedig azoknak, akik meghitt, de mégis emelkedett körülmények között akarták megkötni házasságukat. Küldetése van ennek a kápolnának ma is: egy lüktető város közepén kell Krisztus jelenlétét és a keresztény hitet képviselnie.

(zst)

Fotók: Csapó Viktória

400 ÉVES A BÉCSI PÁZMÁNEUM

Idén 400 éves a Pázmáneum - szoktuk az egyszerűség kedvéért mondani, de alapítása valójában már 404 évvel ezelőttre nyúlik vissza. Amint története, úgy már alapítása is összetett és izgalmas.

Pázmány Péter esztergomi érsek 1618-ban saját pénzén vásárolta meg a bécsi Szent Anna-templom mellett, az Annagasse-n álló Kollonich-házat a Pázmáneum számára. Célja az elitképzés, ami Magyarországon akkoriban nem volt lehetséges az Oszmán Birodalom általi megszállás és pusztítások miatt. Az intézet első alapítólevelét 1619. január 10-én írta alá Pozsonyban. Megnyitása ugyanis – anyagi okokból – megghiúsult. Pázmány bíboros 1623. szeptember 20-án újabb alapítólevelet adott ki, melyben a vezetést a Jézus Társaságára bízta. Az alapítást VIII. Orbán pápa 1623. decemberében erősítette meg. Az első növendékek 1624 májusában érkezhettek az intézetbe.

Az első épület hamarosan kicsinek bizonyult. Többszöri költözködés után a Pázmáneum új épülete végül a 9. kerületben, a Waisenhausgasse-n (ma: Boltzmanngasse) Széchenyi Miklós

Fotó: Filep István

rektor (1898-1901) irányítása alatt 1899-1900-ban épült fel. 1901. márciusában látogatást tett az intézetben I. Ferenc József császár, magyar és cseh király is, az esemény emlékéét márványtábla őrzi a III. emeleti Díszteremben. Az intézmény az évszázadok során többször is a megszűnés szélére került, de mégis fennmaradt.

Az I. világháború után az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása és a Trianon által megcsonkított nemzet tragédiája sajátos helyzetet teremtett a Pázmáneum számára

is. Külföldi szeminárium lett, a hallgatók több határon túlról nehezen jutottak el Bécsbe. A II. világháborúban, a front közeledtével a bombázások napirendre kerültek, de a Pázmáneum épületét egy gránáton kívül találat nem érte. Mint egyházi intézmény, a Pázmáneum a svéd követség által kiállított védlevelet kapott, így nagyobb mértékű orosz megszállás nem következett be. Egy ideig menekültek csoportjai népesítették be az épületet. Növendékek, menekültek, Magyarországról átutazóban lévő gyermekek, kitelepített magyarországi svábok is érkeztek. 1945 májusában minden idegen elhagyta az intézetet, így a pázmániták

újra teljesen birtokba vehették a kollégiumot. A háború következtében – Istennek legyen hála – csak a tetőzet és a nyílászárók rongálódtak meg. 1953-ban a Szentiszák ideiglenesen a bécsi érsek felügyelete alá helyezte a Pázmáneumot, amelynek 1963-ig – akkor végzett az utolsó évfolyam – összesen közel 9000 növendékét szentelték pappá.

Közülük sok, későbbi főpásztor, egyházi elöljáró került ki, de vértanú is van a volt Pázmániták sorában: Kucséra Ferenc. Szent-

endrei káplánként 4 évvel és 4 nappal pappá szentelése után a tanácsköztársaság idején a vörösörtség különítménye agyonverte. Azok, hogy többszöri halálos fenyegetőzésre sem akarta megmondani, ki adta oda a templom kulcsát a harangozáshoz, és ki harangozott az ellenforradalmárok szervezett, összehangolt akciójának jeleként a vörösök ellen.

Boldoggá avatása folyamatban van, vértanúságáról film is készült.

Meghatározó az az időszak, amit Mindszenty hercegprímás a Pázmáneumban töltött. 1971 előtt kevésszer fordult meg a bécsi magyar papnevelő intézetben. Ugyan kispapként főpásztorra ide akarta küldeni tanulni, de ő elhárította a lehetőséget. Később, 1947-ben esztergomi érsekként látogatta

meg az intézményt, az itt tanuló kispapokat, előljárókat.

A XX. század nagy viharában letartóztatás, kirakatper, fegyházban, házi őrizetben és az Amerikai Nagykövetségen töltött éveket követően, hazájának kényszerű elhagyása után 1971. október 23-án Mindszenty bíboros, primás Rómából érkezett a Pázmáneumba. Ezt aényt a ház falán elhelyezett kétnyelvű márványtábla, valamint az aulában található régebbi emléktábla jelzi. Ezek valamelyikénél szokott minden október 23-án koszorúzást és megemlékezést tartani a bécsi magyarság.

Sajátjába jött – ahogyan fogalmazott – , de mégis idegenben, számkivetésben teltek napjai, távol érseki székétől, szeretett hazájától, híveitől, papjaitól.

Itt töltötte élete utolsó éveit, illetve innen indult lelkipásztori látogatásaira, amelyeket fáradhatatlanul folytatott egészen addig, amíg súlyos betegen tért vissza Dél-Amerikából. Mindszenty többször is meglátogatta a Pázmáneumban Könyg bíboros, Opilio Rossi apostoli nuncius és Habsburg Ottó is.

Sokan jártak hozzá, látogatták, amikor Bécsben tartózkodott, főleg a szombati előesti misékhez kapcsolódóan. Törekedett a Bécsben élő magyarsággal is tartani a kapcsolatot: keresztelt, bérált, esketett.

Hálát adunk az intézményért, annak növendékeiért, a magyar egyházban betöltött kiemelkedő szerepéért!

Varga János rektor

A bécsi Pázmáneum megalapításának 400. évfordulója alkalmából Fábry Kornél segédpüspök ünnepi szentmisét mutatott be szeptember 20-án az intézmény kápolnájában. A kerek évforduló megemlékezései 2019-től egészen 2024-ig terjednek, az elhúzódó alapítás időszakának megfelelően.

Fotó: Filep István

SZOLGÁLAT

A SZENT ISTVÁN LOVAGREND ÉLETÉBEN

„**M**ert az Emberfia sem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon, és életét adja váltságul sokakért” (Mk 10,45). Ennek tudatában igyekszik folytatni a Lovagrend az év elején megkezdett keresztény szolgálatát (vö. Róm 12,11). Ez a szolgálat nemcsak az 1993-as újraindulástól jellemzi a Lovagrendet, hanem visszamenőleg is, egészen az 1017-es gyökerekig, amikor is Szent István királyunk a Szentföldre igyekvő zarándokok megsegítése és szolgálat céljából zarándokházakat és ispotályokat létesített. Az általa elindított közösségek II. Géza király alatt szerveződtek lovagrenddé, „Cruciferi Sancti Stephani Regis”, ill. „Szent István Király Keresztesei” név alatt. A Lovagrend első szentszéki jóváhagyása III. Sándor pápától származik, amikor az anyaház még Jeruzsálemben volt. 1187-ben III. Orbán pápa külön bulálával erősítette meg a Lovagrend pápai elismerését. Az anyaház ekkor került át Esztergomba, ill. a szentkirályi ispotályba. A tatárjárás után a Lovagrend még – veszteségekkel ugyan, de – fennmaradt, a török hódoltság idején azonban megszűnt működni. Több mint 400 év szünet után érett meg az idő arra, hogy a szocialista társadalmi berendezkedés összeomlása által előhozott, szellemi-lelki megújulás igénye és az újból megnyílt

jogi lehetőségek kihasználása révén a Lovagrend újjászülethessen. A Rend idén ünnepli újraindulásának 30. évfordulóját. A személyi jogfolytonosság híján a jelenleg működő Szent István Lovagrend nem azonos az 1187-ben, III. Orbán pápa által elismert lovagrenddel, de annak szellemi jogutódja, Szent István alapító szándékainak továbbvivője. Kánonjogi értelemben a mai Szent István Lovagrend a Magyar Katolikus Egyház jogi személye (egyházi magántársulás), amelyet a polgári jogi értelemben vett belső egyházi jogi személyként az Emberi Erőforrások Minisztériuma a Magyar Állam által elismert egyházi jogi személyek nyilvántartásába 00001/2012-46 sz. alatt vett

fel. A Lovagrend célkitűzése kettős: a hit, az Egyház és a nemzet védelmezése a hitetlenséggel szemben, a kegyelem kieszközlése az egész magyar nemzet számára; és az ispotályos gyökerekhez igazodóan a rászorulóknak, a szegényeknek, a betegek megsegítése.

Tagjai kötelezettséget vállalnak a lovagi erények gyakorlására, az ágostoni Regula és a rendi Alapokmány szerinti életvitelre. A Lovagrend valamennyi tagja fogadalommal veti magát alá Esztergom érseke egyházi főhatóságának. Az ökumené szép gyümölcse, hogy ezt az alávétési fogadalmat a Lovagrend protestáns tagjai is leteszik. A fogadalom ugyanígy kiterjed a Rendnek a Magyarországon jelenlegi határain kívül élő tagjaira is. A Lovagrend jelenleg 87 tagot számlál, és az alábbi csoportokból áll: Központi Csoport (Magyarország jelenlegi területe), Erdélyi Csoport (melynek tagjai a Partiumban élő tagok is), Délvidéki Csoport, Észak-amerikai Csoport, és az alakulóban lévő Nyugat-magyarországi Csoport.

A Lovagrend Alapokmánya, ill. a Renddel kapcsolatos részletesebb információk az alábbi honlapon érhetők el: <http://stefanitalovagrend.communio.hu/>

ÖRÖMHÍR MINDENKINEK!

BÁRHOL ÉS BÁRMIKOR
MOBILON IS!

Impresszum • Kiadó: Esztergom-Budapesti Főegyházmegye • Felelős szerkesztő: Zsuffa Tünde
• Olvasószerkesztő, nyelvi lektor: Varga-Kéri Marietta • Tervezés, nyomdai előkészítés: Fónagy Réka
• Nyomda: Adimtone Nyomda • Címlapfotó: Prófusz Ádám
• Fotó: Babos Áron, Csapó Viktória, Filep István, Merényi Zita/Magyar Kurír, Prófusz Ádám, Wágner Csapó József,
• E-mail: sajto@ebp.hu

Előhozza belőled a legjobbat

*Ferenc pápa budapesti üzeneteiről
diákműhelyek számára*

A munkafüzetet összeállította a Piarista Rend Magyar Tartománya
Pasztorális-Pedagógiai Titkársága

Ingyenesen
letölthető
munkafüzet

